

**TURVAPAikka-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO**

Euroopan unionin tuella

PUHUTTELUN ASIAKASOHJE

Sinut on kutsuttu Maahanmuuttoviraston puhutteluun. Lue huolellisesti tämä ohje, joka kertoo oikeuksistasi ja velvollisuuksistasi puhuttelussa. Jos sinulla on kysyttävää tästä ohjeesta, voit esittää kysymyksesi puhuttelun alussa Maahanmuuttoviraston työntekijälle.

Mikä on puhuttelun tarkoitus?

- Olet hakenut Suomesta turvapaikkaa. Maahanmuuttovirasto ei käsittele hakemustasi tarkemmin, ennen kuin on selvitetty, mikä maa on vastuussa hakemuksesi käsittelystä.
- Puhuttelussa selvitetään niitä asioita, jotka vaikuttavat siihen, käsitelläänkö hakemustasi vai jätetäänkö se tutkimatta. Puhuttelussa ei selvitetä turvapaikkaperusteita.
- Se, missä maassa hakemuksesi käsitellään, määräytyy Euroopan unionin lainsäädäntöön kuuluvan niin sanotun Dublin-asetuksen mukaisen menettelyn perusteella.
- Maahanmuuttovirasto selvittää Dublin-puhuttelun perusteella, mikä maa on vastuussa hakemuksesi käsittelystä ja otetaanko hakemuksesi tutkittavaksi Suomessa.
- Dublin-maita ovat kaikki EU-maat, Norja, Sveitsi, Islanti ja Liechtenstein.
- Hakemuksesi voidaan jättää tutkimatta myös, jos olet jo saanut kansainvälistä suojelua toisessa EU-valtiossa. Tällöin ei ole kyse Dublin-menettelystä. Tässä tapauksessa puhuttelussa selvitetään syyt, miksi hakemuksesi pitäisi tutkia tästä huolimatta Suomessa.
- Jos haluat hakea oleskelulupaa jollain muulla perusteella, sinun tulee tehdä erillinen maksullinen hakemus. Tällainen peruste voi olla esimerkiksi työ tai perheside.

Mitä oikeuksia sinulla on puhuttelussa?

- Sinulla on oikeus ottaa puhutteluun mukaan oikeudellinen avustaja. Vastaat itse avustajan hankkimisesta. Avustaja osallistuu puhutteluun oman harkintansa mukaan.
- Puhuttelussa on tulkki. Tulkin tehtävänä on puolueettomasti kääntää kaikki, mitä puhuttelussa sanotaan. Tulkki on joko paikan päällä tai hän voi tulkata puhelimitse tai videon välityksellä.
- Puhuttelijalla, tulkillä ja avustajalla on salassapitovelvollisuus, eli he eivät saa kertoa mitään puhuttelussa kuulemaansa kenellekään ulkopuoliselle, edes perheenjäsenellesi.
- Sinua koskevat asiakirjat ovat lähtökohtaisesti salassa pidettäviä.

Mitä velvollisuuksia sinulla on puhuttelussa?

- On oman etusi mukaista kertoa totuudenmukaisesti kaikista hakemukseesi vaikuttavista seikoista puhuttelussa.
- On oman etusi mukaista kertoa myös vaikeista asioista. Niillä voi olla ratkaiseva merkitys hakemuksesi kannalta.
- Jos et muista tai tiedä jotain, älä yritä keksiä vastausta. Väärien tietojen antaminen heikentää kertomuksesi uskottavuutta.
- Ilmoita puhuttelussa oikeat henkilötietosi. Voit myöhemmin muuttaa antamiasi henkilötietoja vain viranomaisen myöntämällä luotettavalla henkilöllisyysasiakirjalla.
- Väärien henkilötietojen antaminen on lain mukaan rikos, josta seuraa rangaistus.
- Huomioithan, että väärien tietojen antaminen tai oikeiden tietojen salaaminen voi myöhemmin johtaa jo myönnetyn luvan peruuttamiseen ja vaikeuttaa muiden asioidesi käsittelyä.

Miten puhutteluun kannattaa valmistautua?

- Tutustu ennen puhuttelua kaikkiin viranomaisilta saamiisi ohjeisiin ja esitteisiin. On tärkeää, että tutustut aina myös Dublin-menettelyä koskeviin esitteisiin. Jos sinulla ei ole näitä esitteitä, löydät ne Maahanmuuttoviraston verkkosivuilta: migri.fi/esitteet-ja-julkaisut. Esitteet ovat otsikon "Turvapaikka ja Dublin-menettely" alla.
- Jos toivot, että tulkki on nainen tai mies, kerro asiasta vastaanottokeskuksen työntekijälle hyvissä ajoin ennen puhuttelua. Vastaanottokeskus välittää toiveesi Maahanmuuttovirastoon.
- Jos fyysinen tai henkinen terveydentilasi on sellainen, että se voi vaikuttaa puhuttelun sujumiseen, kerro asiasta vastaanottokeskuksen työntekijälle. Vastaanottokeskus voi suostumuksellasi olla asiasta yhteydessä Maahanmuuttovirastoon ennen puhuttelua.
- Ota mukaan eväät tai lounasrahaa.
- Ota mukaan päivän aikana tarvitsemasi lääkkeet.
- Ota mukaan kaikki asiakirjat ja selvitykset, jotka liittyvät hakemukseesi.
- Älä ota lapsia mukaan. Jos tarvitset lapsellesi hoitajaa puhuttelun aikana, kerro asiasta hyvissä ajoin vastaanottokeskukselle.
- Ole ajoissa paikalla. Varaa matkaan tarpeeksi aikaa. Saat vastaanottokeskuksesta ohjeet, miten pääset Maahanmuuttovirastoon.

Toimi näin puhuttelupäivänä Maahanmuuttovirastossa

- Kun tulet Maahanmuuttoviraston tiloihin, sinulle voidaan tehdä turvatarkastus.
- Näytä vastaanottokeskuksen asukaskorttisi Maahanmuuttoviraston vartijalle.
- Odotustilaan saavat tulla vain puhutteluun kutsutut henkilöt ja muut Maahanmuuttoviraston kanssa etukäteen sovitut henkilöt.
- Jos haluat mukaasi tukihenkilön, hän voi kysyä asiaa etukäteen kirjallisesti Maahanmuuttovirastosta. Muussa tapauksessa puhuttelija päättää puhuttelun alussa, saako tukihenkilö olla mukana. Tukihenkilö ei ole avustaja eikä hän osallistu asioiden selvittämiseen.
- Puhuttelija on Maahanmuuttoviraston työntekijä.
- Puhuttelija hakee sinut odotustilasta.
- Puhuttelu äänitetään. Huoneessa on lisäksi kuvaa tallentava valvontakamera.
- Tarvittaessa puhuttelun aikana voidaan pitää taukoja. Voit aina pyytää taukoa.

Mitä puhuttelussa tapahtuu?

- Aluksi puhuttelija kertoo, mitä puhuttelussa tapahtuu ja varmistaa, että olet ymmärtänyt oikeutesi ja velvollisuutesi. Kysy, jos et ymmärrä jotain. Kerro, jos et ymmärrä tulkkia.
- Puhuttelija kysyy sinulta seuraavat tiedot:
  - henkilöllisyystietosi
  - tiedot asuinpaikastasi kotimaassa
  - tiedot perheestäsi ja sukulaisistasi kotimaassa ja Euroopassa
  - tiedot oleskeluluvista, viisumeista sekä turvapaikkahakemuksista muissa maissa
  - tiedot oleskelustasi Euroopassa ennen Suomeen tuloasi
  - matkareittisi Suomeen
  - syistä, joiden vuoksi sinua ei tulisi käännyttää toiseen maahan
  - syistä, joiden vuoksi hakemuksesi tulisi käsitellä Suomessa, jos olet saanut kansainvälistä suojelua toisesta maasta
  - miten suhtaudut maasta poistamiseen ja maahantulokieltoon
- Vastaa kysymyksiin rehellisesti. Älä keksi vastauksia. Kerro, jos et tiedä tai muista jotain.
- Lopuksi tulkki lukee sinulle pöytäkirjan, jonka puhuttelija on kirjoittanut. Jos huomaat siinä virheitä, kerro asiasta puhuttelijalle. Voit tehdä pöytäkirjaan myös lisäyksiä. Tämän jälkeen pöytäkirja allekirjoitetaan ja saat siitä kopion itsellesi.

Mitä puhuttelun jälkeen tapahtuu?

- Dublin-asetuksessa määritellään eri syitä, joiden perusteella jokin tietty maa on vastuussa hakemuksesi käsittelystä. Nämä syyt ovat: 1) perheenjäsenet Dublin-maissa, 2) viisumi tai oleskelulupa Dublin-maissa, 3) oleskelu tai kauttakulku Dublin-maissa 4) aiempi turvapaikkahakemus. Maahanmuuttovirasto tarkastelee kaikkia näitä syitä, Dublin-asetuksessa säädetyssä tärkeysjärjestyksessä.
- Jos haluat myöhemmin toimittaa lisäselvitystä, tee se kirjallisesti. Emme keskustele asiastasi puhelimesta, koska emme voi varmistua soittajan henkilöllisyydestä.
- Maahanmuuttovirasto voi tarvittaessa hankkia selvitystä asiakirjojesi aitoudesta kotimaastasi. Kotimaasi viranomaiset eivät saa tietää tästä, eikä selvittelystä aiheudu vaaraa sinulle tai läheisillesi.
- Päätös asiassasi tulee perustumaan puhuttelussa antamiisi tietoihin ja muuhun asiassasi esitettyyn aineistoon.
- Jos sinut päätetään käännättää toiseen maahan, voit valittaa päätöksestä tuomioistuimeen. Voit myös pyytää jäädä Suomeen, kunnes valitus on käsitelty.
- Jos hakemustasi ei tutkita, sinut voidaan käännättää ja määrätä Suomea sekä muita Schengen-sopimusmaita koskevaan maahantulokieltoon.